

แบบฟอร์ม 1

แบบเสนอผลงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงาน

กระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องตามแนวทาง

PDCA (F-WI-RA-QS-201/01)

ส่วนที่ 1(เพื่อประโยชน์ของท่าน กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วน)

การเผยแพร่ผลงานในทุกรูปแบบ ☒ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต	สถานภาพกลุ่ม ☒ เริ่มกิจกรรมครั้งแรก/ผลงานใหม่ ☐ กลุ่มกิจกรรมต่อยอด เรื่องที่...../ขยายผล ☐ ผลงานเรื่องนี้เคยส่งประกวดและที่ได้รับรางวัลมาแล้ว จาก.....
ประเภทกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงาน ☒ CQI ☐ CQI → R2R (ระบุ ประเภทของโครงการวิจัย) ☐ ระบบบริการสุขภาพ ☐ งานสนับสนุนบริการสุขภาพ ☐ การสร้างเสริมสุขภาพ ☐ การศึกษา ☐ วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์และเครื่องมือทางการแพทย์ ☐ งานบริหารและธุรการ ☐ อื่นๆ.....	

ชื่อกลุ่ม	Dolu can ดู anywhere				
	รหัสบุคคล	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	โทรศัพท์ภายใน	โทรศัพท์มือถือ
หัวหน้ากลุ่ม	012697	ภก.ชนะเขต ไชยวัต	งานเภสัชกรรม	3124	
สมาชิกกลุ่ม	014465	ภญ.ปานฝัน เลาะวิสี			
	013182	ภญ.พรเพ็ญ ตรนัยธร			
	019782	ภญ.ธัญญรัตน์ เกียรติธำริธนา			
ผู้ประสานงานกลุ่ม	019782	ภญ.ธัญญรัตน์ เกียรติธำริธนา	งานเภสัชกรรม		
Email address		Thanyarat.kia@mahidol.ac.th			
Facilitator ของทีม	002385	ภญ.พัชรินทร์ สุภาพโสภณ	งานเภสัชกรรม	48113	
ชื่อตัวแทนรับเงิน	002385	ภญ.พัชรินทร์ สุภาพโสภณ	งานเภสัชกรรม	48113	

สำหรับงานพัฒนาคุณภาพงาน เลขที่กลุ่ม..... วันที่รับข้อมูล.....

สรุปปัญหาเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อใด		
ด้านคลินิก (Clinical)	☐ Safe Surgery ☐ Infection Control ☐ Medication Safety ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☒ Patient Care Process ☐ Line , Tube & Catheter ☐ Emergency Response
ด้านสนับสนุน (Non Clinical)	☐ ความปลอดภัย [Safety] ☐ ต้นทุน / ความคุ้มค่า [Cost]	☐ คุณภาพ / สิ่งสูญเปล่า [Quality (waste)*] ☐ ลดรอบเวลาการทำงาน / การส่งมอบ [Delivery]

ส่วนที่ 2

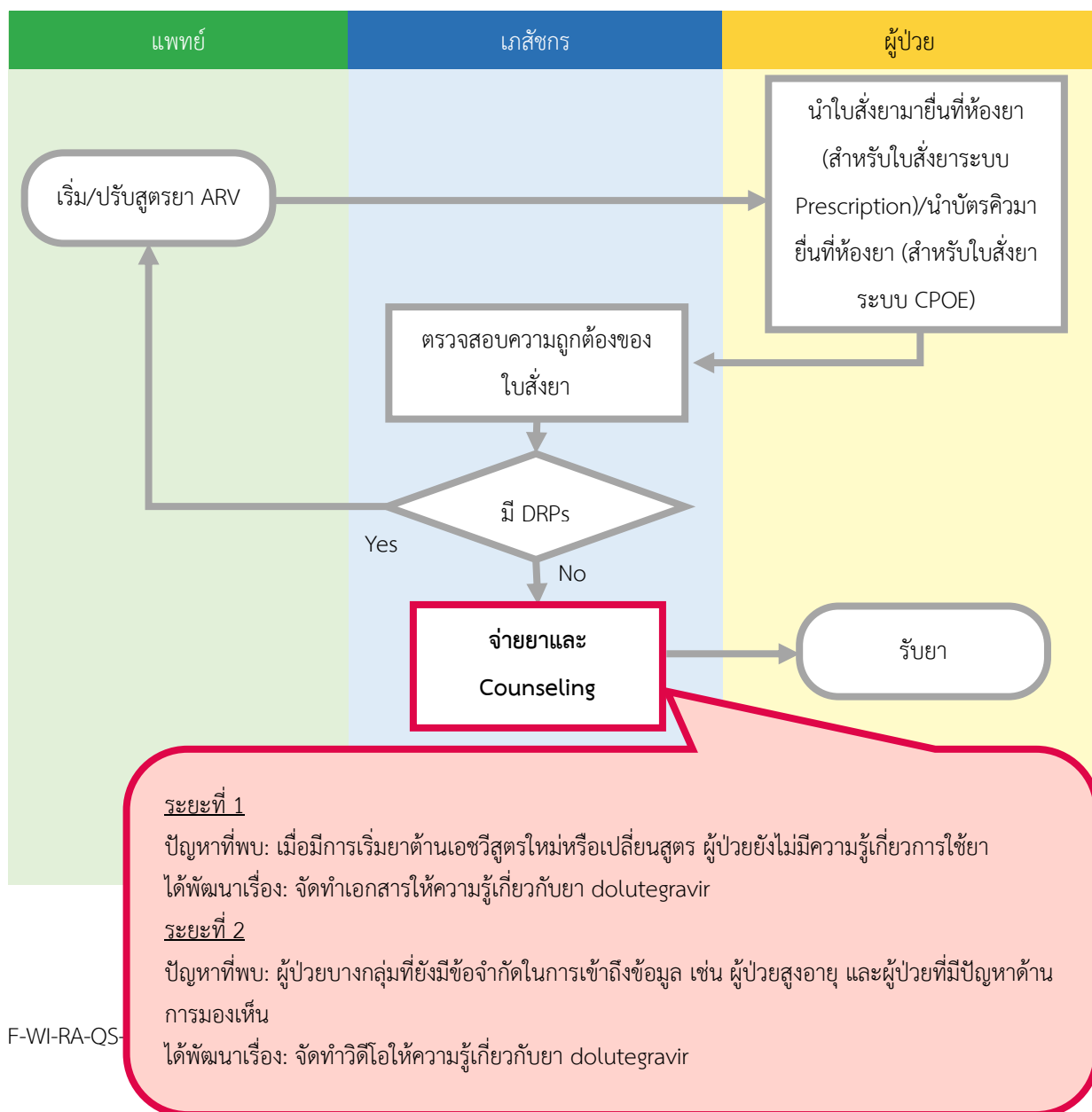
ชื่อเรื่อง / โครงการ Dolu can tu anywhere

1. หลักการและเหตุผล ความสำคัญของปัญหา

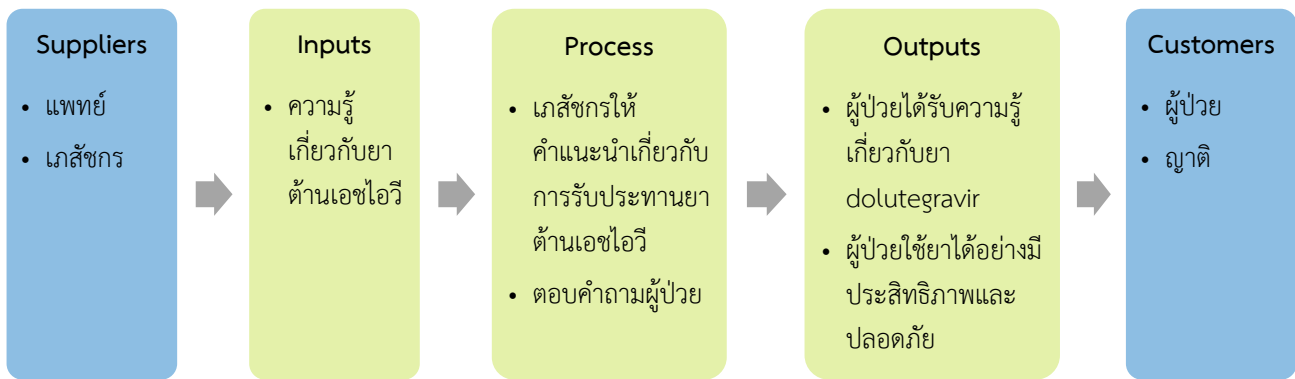
งานเภสัชกรรม ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนได้จัดตั้งโครงการบริบาลทางเภสัชกรรมผู้ป่วยนอกที่ได้รับยาต้านเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 โดยมุ่งเน้นเพื่อค้นหาปัญหาจากการใช้ยาต้านเอชไอวี ประเมินและหาแนวทางแก้ไขปัญหาลที่เกี่ยวข้องความร่วมมือในการใช้ยา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมปริมาณไวรัสให้อยู่ในระดับที่ไม่สามารถตรวจพบได้ (viral undetectable) และมีความปลอดภัยจากการใช้ยา โดยแนวทางการตรวจวินิจฉัยรักษาและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ประเทศไทย ปี 2563 และแนวทางการรักษาจากทั่วโลก รวมถึงองค์การอนามัยโลก ได้แนะนำให้ใช้ dolutegravir เป็นหนึ่งในสูตรยาที่เลือกใช้เป็นอันดับแรก ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2562 ถึง 2563 มีผู้ป่วยจำนวน 166 ราย ที่ได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir จากการให้บริการของเภสัชกรในโครงการฯ โดยมีผู้ป่วย 5 ราย ที่มีปัญหาที่เกี่ยวกับการใช้ยา (Drug related problems, DRPs) จากยา dolutegravir ทั้งการรับประทานยาผิดวิธีการรับประทานยาและอาหารเสริมที่มีอันตรกิริยากับยา รวมถึงการจัดการอาการไม่พึงประสงค์จากยาที่ไม่เหมาะสม โดยมีผู้ป่วยที่ได้รับคำปรึกษามักมีคำถามและประเด็นที่สงสัยเกี่ยวกับยา dolutegravir เนื่องจากเป็นยาใหม่ queผู้ป่วยไม่เคยรับประทานมาก่อน เนื่องจากยา dolutegravir มีอัตราการใช้เพิ่มมากขึ้นทั้งในกรณีเริ่มยาและปรับสูตรการรักษา ทำให้ผู้ป่วยจำนวนหนึ่งที่ได้รับการให้คำปรึกษาจากเภสัชกรแต่ไม่สามารถกลับไปพบทวนรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ยาภายหลังได้ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมอย่างเพียงพอ

2. กรอบแนวคิดและการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา (Root cause analysis)

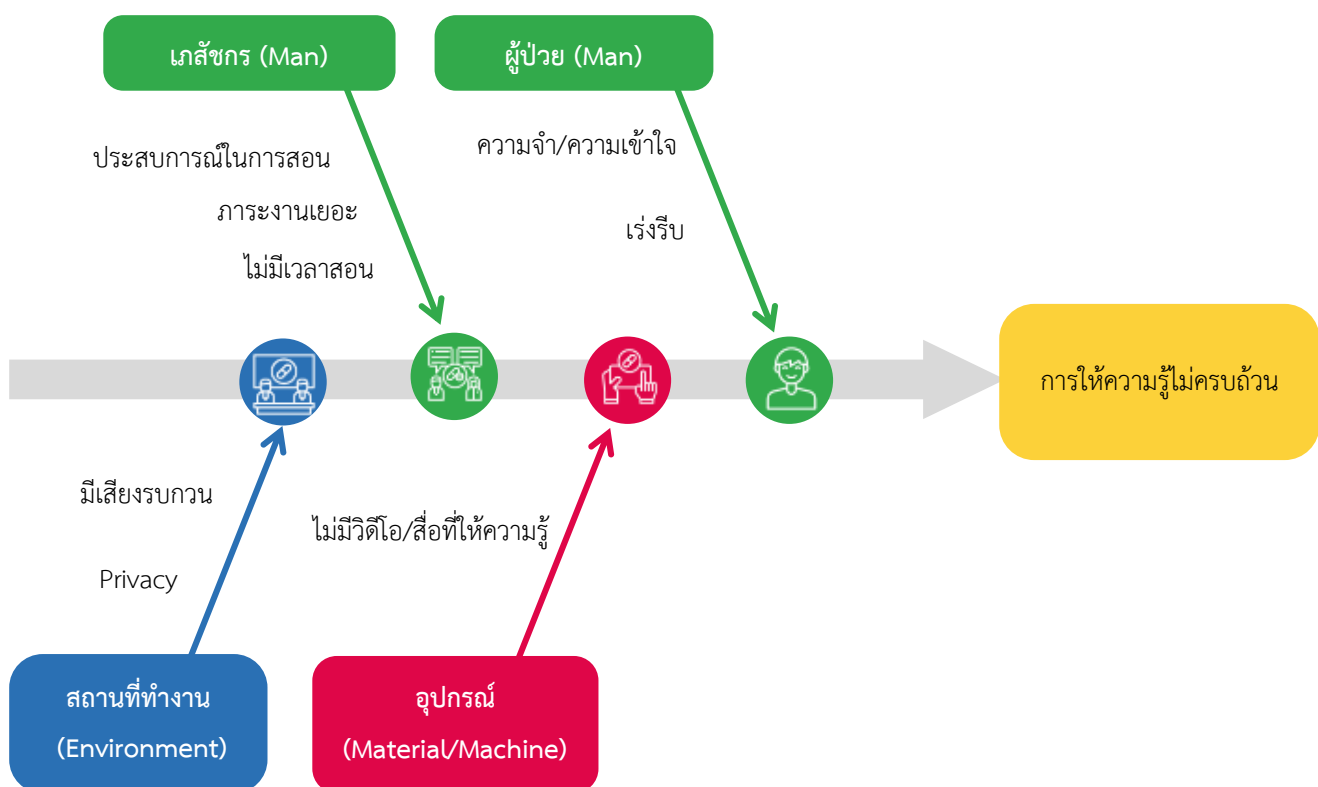
2.1 กระแสงาน (Work flow) ซึ่งเป็นภาพรวมของกระบวนการทำงาน (Work Process)

2.2 สายธารแห่งคุณค่า (Value chain) ของกระบวนการทำงาน (Work Process) ตามแนวทาง SIPOC

2.3 การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา (Root Cause Analysis) (แผนภูมิแก๊งปลา)

3. วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir เพิ่มขึ้น	คะแนนประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir	ผู้ป่วยมากกว่าร้อยละ 90 ตอบคำถามวัดความรู้ความเข้าใจได้ถูกต้องทุกข้อ
ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในรูปแบบการให้บริการ	คะแนนประเมินความพึงพอใจ	คะแนนประเมินความพึงพอใจเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80

4. กระบวนการปรับปรุง / วิธีการแก้ไขปรับปรุง

- ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการให้บริการเพิ่มเติมจากการให้คำปรึกษาในโครงการ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถนำกลับไปทบทวนความรู้ที่บ้านได้ ในระยะที่ 1 พัฒนาเป็นเอกสารให้ความรู้แนบไปกับยาที่ผู้ป่วยได้รับ พบว่าผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir มากขึ้น แต่ยังมีผู้ป่วยบางกลุ่มที่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลส่วนดังกล่าว เช่น ผู้ป่วยสูงอายุ และผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านการมองเห็น
- ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบสื่อเพิ่มเติมจากเอกสารคือมีการแนบ QR code ที่แนบไฟล์วิดีโอพร้อมเสียงบรรยาย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปทบทวนความรู้เกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir ได้ทุกที่ ทุกเวลา และสื่อมีความสวยงาม น่าสนใจ จากการเก็บข้อมูลต่อเนื่องนานกว่า 1 ปี พบว่าผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจ และมีความพึงพอใจในรูปแบบการให้บริการเป็นอย่างมาก โดยทีมผู้ให้บริการใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและจัดทำคลิป โดยศึกษาวิธีทำวิดีโอและตัดต่อด้วยตนเองทุกขั้นตอน
- จากการพัฒนารูปแบบการให้บริการ เปรียบความรู้ความเข้าใจของผู้ป่วยระหว่างการแนบเอกสารให้ความรู้ กับการเพิ่ม QR code แนบคลิปวิดีโอ พบว่าผู้ป่วยให้ความพึงพอใจกับการแนบคลิปวิดีโอมากกว่า เนื่องจากมีความน่าสนใจ สวยงาม สะดวกและสามารถทบทวนย้อนหลังได้ทุกที่ทุกเวลาที่ผู้ป่วยต้องการ แต่ข้อจำกัดของวิธีนี้คือผู้ป่วยต้องมีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต

5. การดำเนินการตามแผน (Gantt's Chart)

กิจกรรม		ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน/ปี)																ผู้รับผิดชอบ/ บทบาทหน้าที่ ของผู้รับผิดชอบ
		ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64	เม.ย. 64	พ.ค. 64	มิ.ย. 64	ก.ค. 64	ส.ค. 64	ก.ย. 64	ต.ค. 64	พ.ย. 64	ธ.ค. 64	ม.ค. 65	ก.พ. 65	มี.ค. 65	เม.ย. 65	
ทบทวนกระบวนการทำงาน วิเคราะห์หาปัญหาที่พบ	แผน	↔																เภสัชกรในทีม ambulatory care - HIV
	ผล																	
วางแผน/ประชุม เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และหาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา	แผน	↔																
	ผล																	
จัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir	แผน		↔															
	ผล																	
ครั้งที่ 1 แจกเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir	แผน			↔														
	ผล																	
จัดทำวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับยาต้านเอชไอวีและทำ QR code	แผน					↔												
	ผล																	
ครั้งที่ 2 ทดลองให้ผู้ป่วยดูวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับยา ต้านเอชไอวี	แผน						←										→	
	ผล																	
การประเมินผล - ประเมินความรู้ของผู้ป่วยก่อนและหลังการสอน - ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติ	แผน						←										→	
	ผล																	
วิเคราะห์และสรุปผล	แผน																↔	
	ผล																	

↔ วางแผนงาน

สำเร็จตามแผน

ไม่เสร็จตามแผน

อยู่ระหว่างดำเนินการ

6. ผลสำเร็จ/ผลลัพธ์ของการดำเนินการตามแผน/โครงการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (1 ปี 0 เดือน)		
		ก่อนดำเนินการ	หลังดำเนินการ	
			ครั้งที่ 1 (มี.ค. 64- เม.ย. 64)	ครั้งที่ 2 (มี.ย. 64- มี.ค. 65)
ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา dolutegravir เพิ่มมากขึ้น	ผู้ป่วยร้อยละ 90 ตอบแบบประเมินความเข้าใจได้ถูกต้องครบ 3 ข้อ	53.33	85.71	93.33
อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการรับบริการ	ร้อยละ 80	77.14	82.85	91.25

7. ผลการปรับปรุง/ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้น

คาดหวังว่าผู้ป่วยจะสามารถนำเอกสารให้คำแนะนำ และวิดีโอให้ความรู้เกี่ยวกับยา Dolutegravir กลับไปทบทวนที่บ้านได้อย่างเหมาะสม รวมถึงไม่พบรายงานปัญหาจากการใช้ยาที่เกิดจากการใช้ยาของผู้ป่วยโดยขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับประทานยา

8. การควบคุม/ติดตาม/ประเมินผล เพื่อป้องกันปัญหาเกิดซ้ำ

หลังจากให้คำแนะนำผู้ป่วยและให้ผู้ป่วยดูคลิปวิดีโอที่จัดทำแล้ว เภสัชกรมีการสอบถามผู้ป่วยในการรับบริการครั้งถัดไปในคำถามเดิมว่าผู้ป่วยยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir ที่เหมาะสมอยู่ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ป่วยจะสามารถรับประทานยาได้อย่างถูกต้องและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในระยะยาว หากประเมินแล้วว่าผู้ป่วยไม่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง จะมีการประเมินสาเหตุของความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและมีการอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ ให้มีการให้ทบทวนข้อมูลโดยผู้ป่วยและประเมินซ้ำก่อนกลับบ้านเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ป่วยมีความเข้าใจที่ถูกต้อง

9. การเรียนรู้ที่ได้รับจากการทำโครงการ

จากการพัฒนารูปแบบการให้บริการเพื่อรองรับการให้บริการผู้ป่วยในจำนวนที่มากขึ้น เพื่อลดระยะเวลาในการอธิบายของเภสัชกรในการให้คำแนะนำกับผู้ป่วยรายใหม่และผู้ป่วยที่มีการปรับสูตรยาเพื่อรับประทานยา dolutegravir พบว่าการทำ QR code เพื่อให้ผู้ป่วยสแกนสำหรับดูคลิปเพื่อทบทวนการรับประทานยาเองที่บ้าน เป็นวิธีที่ผู้ป่วยให้ความพึงพอใจสูงมาก เนื่องจากสื่อมีความน่าสนใจ ประหยัดเวลาและสามารถกลับมาทบทวนได้ทุกที่ทุกเวลา ในปัจจุบันผู้ป่วยส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือสื่อสารในลักษณะ smartphone แม้แต่ในผู้ป่วยกลุ่มสูงอายุก็สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนนี้ได้ แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันผู้ป่วยมีการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งความรู้ที่กว้างขวางมากขึ้น

10. โครงการ/กิจกรรม/โอกาสพัฒนาในครั้งต่อไป

พัฒนารูปแบบการให้คำแนะนำในลักษณะเอกสารให้ความรู้แบบ QR code ที่แนบคลิปวิดีโอ ในยาด้านเอชไอวีรายการอื่นๆ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปทบทวนวิธีการรับประทานยา อาการไม่พึงประสงค์ และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาได้

ลงชื่อ(หัวหน้ากลุ่ม)

(ภก.ชนะเขต ไชยวัด)

ลงชื่อ(หัวหน้า ภาค/ฝ่าย/งาน/หน่วย).....

(ภญ.พัชรินทร์ สุภาพโสภณ)

สังกัด งานเภสัชกรรม ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตน์

วัน / เดือน / ปี

เอกสารแนบ

เอกสารแนบหมายเลข 1 เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับยา dolutegravir พร้อม QR code

คำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานยา Dolutegravir (โด-ลู-เท-กร-เวียร์)

ตัวอย่างชื่อการค้าของยา Dolutegravir

ยาเม็ด

ยาสูตรผสม

วิธีรับประทาน

สามารถรับประทานก่อนหรือหลังอาหารก็ได้ เน้นย้ำว่าควรรับประทานยาตามเวลาทุกวัน

หากลืมรับประทาน

- หากรับประทานวันละครั้ง ให้รับประทานยาเมื่อที่ลืมทันทีที่นึกได้
- หากลืมรับประทานนานเกิน 12 ชั่วโมง ให้ข้ามยามื้อนั้นไป
- เริ่มรับประทานเมื่อถัดไปตามปกติ โดยไม่ต้องเพิ่มขนาดยา

ข้อควรระวัง!!!

- Dolutegravir สามารถจับกับแร่ธาตุ เช่น แคลเซียม แมกนีเซียม อะลูมิเนียม เหล็ก ส่งผลลดการดูดซึมของยาได้
- ควรรับประทาน dolutegravir 2 ชั่วโมงก่อนหรือ 6 ชั่วโมงหลังรับประทานแคลเซียม แมกนีเซียม อะลูมิเนียม หรือธาตุเหล็ก

คำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานยา Dolutegravir (โด-ลู-เท-กร-เวียร์)

อาการแพ้ยา

แน่นหน้าอก, หายใจไม่ออก, ผื่นลมพิษ, ตาบวม, ปากบวม, ผื่นแดงคัน

หากมีอาการดังต่อไปนี้ แนะนำให้มาพบแพทย์ก่อนนัด

อาการข้างเคียงที่รุนแรง

การทำงานของตับผิดปกติ

ตัวเหลือง, ตาเหลือง, ปวดท้องรุนแรง, เบื่ออาหาร, คลื่นไส้/อาเจียนมาก

หากมีอาการดังต่อไปนี้ แนะนำให้มาพบแพทย์ก่อนนัด

อาการข้างเคียงที่พบได้บ่อย

คลื่นไส้ อาเจียน, เวียนศีรษะ, อ่อนเพลีย, นอนหลับยาก, น้ำหนักขึ้น

ไม่ต้องหยุดยา สามารถติดตามอาการและแจ้งให้แพทย์หรือเภสัชกรทราบในนัดครั้งถัดไป

หากผู้ป่วยมาพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ แพทย์จะตรวจเลือดเพื่อติดตามการทำงานของตับและไตอยู่เสมอ

เอกสารแนบหมายเลข 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir และประเมินความพึงพอใจรูปแบบสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา dolutegravir

- ข้อใดผิดเกี่ยวกับการรับประทานยา dolutegravir
 - ถ้าลืมรับประทานยาให้รับประทานทันทีภายในไม่เกิน 12 ชั่วโมง
 - ถ้าลืมรับประทานยา ให้รับประทานยา 2 เม็ด
 - สามารถรับประทานยา ก่อนหรือหลังอาหารก็ได้
 - รับประทานยาเวลาเดิมของทุกวัน
- วิตามินหรือแร่ธาตุในข้อใด ไม่จำเป็นต้องรับประทานห่างจากยา dolutegravir
 - ธาตุเหล็ก
 - แคลเซียม
 - วิตามินซี
 - แมกนีเซียม
- อาการไม่พึงประสงค์จากยา dolutegravir ในข้อใดที่จำเป็นต้องรีบมาพบแพทย์ทันที
 - ผื่นลมพิษ
 - เวียนศีรษะ
 - น้ำหนักขึ้น
 - คลื่นไส้เล็กน้อย

ระบุความพึงพอใจรูปแบบสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา dolutegravir (1-5 คะแนน)